

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.004 van 26 maart 2013
in de zaak A. 204.714/XIV-34.206**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tobias Valcke
 kantoor houdend te 8000 Brugge
 Gerard Davidstraat 46/1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN
DE STAATLOZEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 2 mei 2012, strekt tot de vernietiging van het arrest nr. 78.463 van 29 maart 2012 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking nr. 8599 van 7 juni 2012 wordt het cassatieberoep toelaatbaar verklaard.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure teneinde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2013 om 10.30 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter-Jan Staelens, die loco advocaat Tobias Valcke verschijnt voor de verzoeker, en attaché Katrien Allyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoeker komt op 28 maart 2011 België binnen en verklaart zich dezelfde dag vluchteling. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 14 december 2011 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Op 12 januari 2012 tekent de verzoeker tegen die weigeringsbeslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Met een arrest van 29 maart 2012 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus aan de verzoeker. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoeker werpt in een enig middel de schending op van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), van de artikelen 48, 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Vreemdelingenwet), van het recht van verdediging en van de materiële motiveringsplicht. Hij acht het bestreden arrest in strijd met die bepalingen en beginselen omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er in zijn wettigheidscontrole ten onrechte vanuit is gegaan dat artikel 6 van het EVRM niet op asielprocedures van toepassing is en heeft geweigerd daarover een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen.

Het middel is volgens de verzoeker ontvankelijk wat de aangevoerde schending van de materiële motiveringsplicht betreft omdat de Raad van State moet kunnen nagaan of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het kader van zijn wettigheidscontrole onterecht heeft geoordeeld dat de thans aangehaalde bepalingen en het recht van verdediging met de aanvankelijk bestreden beslissing niet zouden zijn geschonden.

De verzoeker citeert het antwoord op zijn tweede middel in het bestreden arrest, waarmee hij het niet eens is. Hij voert aan dat het arrest Salduz van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 27 november 2008 *mutatis mutandis* op zijn eigen zaak van toepassing is en dat zijn recht van verdediging evenals artikel 6 van het EVRM zijn geschonden doordat hij niet het recht kreeg zich door een raadsman te laten bijstaan gedurende het eerste korte verhoor op de dienst Vreemdelingenzaken, temeer daar dat korte verhoor nu wordt gebruikt om hem de vluchtelingenstatus te weigeren.

Vervolgens merkt de verzoeker op dat voor het niet van toepassing zijn van artikel 6 van het EVRM op asielprocedures naar het arrest Maaouia van het Europees Hof van Justitie van 5 oktober 2000 wordt verwezen. Die zaak betrof echter een terugkeerverbod of inreisverbod aan een derdelander ingevolge een strafrechtelijke veroordeling en had dus geen betrekking op het asielrecht. Er bestaat een fundamenteel verschil tussen de gunst om tot het grondgebied van een lidstaat te worden toegelaten en het recht om als vluchteling te worden erkend. Uit de al dan niet terechte vaststelling dat een terugkeerverbod of een inreisverbod geen burgerlijk recht betreft, kan niet worden afgeleid dat een asielprocedure ook geen burgerlijk recht betreft.

Daarnaast laat de verzoeker met verwijzing naar de dissenting opinion van rechter Loucaides bij het arrest Maaouia gelden dat “burgerlijke” rechten enkel betekent dat zij “niet strafrechtelijk” zijn. Vermits asielprocedures zeker niet strafrechtelijk zijn, vallen zij onder de grote noemer van het “burgerlijk recht” waardoor artikel 6 van het EVRM er wel op van toepassing is.

Het bestreden arrest is in strijd met artikel 6 van het EVRM en het recht van verdediging en daardoor is de weigering van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus ook in strijd met de artikel 48, 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Omdat de meerderheid van de Belgische rechtspraak en rechtsleer een ander standpunt inneemt, vraagt de verzoeker de reeds aan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen voorgestelde prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen. Hij acht het Hof van Justitie daarvoor ratione materiae bevoegd omdat het asielrecht ingevolge het verstrijken van de omzettingstermijn van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming en richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus binnen het toepassingsgebied van het gemeenschapsrecht is gevallen zodat het aan alle positieve bepalingen en beginselen van het gemeenschapsrecht moet voldoen. Artikel 15 van richtlijn 2005/85 voorziet het recht op bijstand voor een asielzoeker in iedere fase van de asielprocedure. Al voorziet artikel 16 van dezelfde richtlijn de mogelijkheid om beperkingen aan dit recht op te leggen tijdens bepaalde fasen van de asielprocedure, er is geen Belgische positiefrechtelijke bepaling in die zin bekend.

Vermits de nationale asielprocedures een loutere uitvoering van het Europese asielrecht zijn, is het Hof van Justitie van de Europese Unie zeker bevoegd om de kwestieuze prejudiciële vraag te beantwoorden. De uitzondering om een vraag niet te moeten stellen wanneer ze kennelijk irrelevant is, geldt te dezen niet vermits de toepasbaarheid van artikel 6 van het EVRM op asielprocedures zou betekenen dat de verzoeker al gedurende het eerste interview bij de dienst Vreemdelingenzaken recht op bijstand door een advocaat had en het bestreden arrest dus zou moeten worden vernietigd. De uitzondering voor de situatie waarin het Hof van Justitie de prejudiciële vraag reeds heeft beantwoord geldt evenmin,

vermits de verzoeker geen weet heeft van een antwoord door het Hof op de kwestieuze vraag.

De verzoeker besluit dat de vraag of de praktijk om een asielzoeker het recht op bijstand door een advocaat gedurende het eerste verhoor te ontzeggen al dan niet geoorloofd is, een determinerende invloed op de aanvankelijk bestreden beslissing en het bestreden arrest heeft. De in aanmerking genomen beweerde tegenstrijdigheden tussen de verklaringen van de verzoeker op de dienst Vreemdelingenzaken en het commissariaat-generaal waren immers determinerend om de geloofwaardigheid van het asielrelaas in twijfel te trekken en de verzoeker het statuut van vluchteling en de subsidiaire beschermingsstatus te weigeren.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt de verzoeker het middel.

Beoordeling

6.1. Als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur is de materiële motiveringsplicht niet van toepassing op jurisdictionele beslissingen zoals het bestreden arrest. De verzoeker gaat eraan voorbij dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen te dezen de zaak met volle rechtsmacht heeft behandeld en dus zelf ten gronde uitspraak heeft gedaan. Het eerste middel is in die mate niet-ontvankelijk.

6.2. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft in het arrest Maaouia van 5 oktober 2000 ondubbelzinnig gesteld dat geschillen betreffende de toegang tot, het verblijf op en de verwijdering van het grondgebied niet onder de toepassing van artikel 6.1 van het EVRM vallen. Derhalve zijn ook asielzaken uitgesloten van die verdragsbepaling.

De dissenting opinion van rechter Loucaides doet geen afbreuk aan het voorgaande. Diens stelling dat alle niet-penale zaken van burgerlijke aard zijn, vindt geen steun in de tekst van artikel 6.1 en is ook achteraf niet door het Hof gevolgd. Indien alle geschillen ofwel burgerlijk ofwel penaal zouden zijn, dan zou artikel 6.1 eenvoudig op alle zaken van toepassing zijn en zou de toepassing niet expliciet beperkt zijn tot de geschillen betreffende “het vaststellen van burgerlijke rechten en verplichtingen” en “het bepalen van de gegrondheid van een strafvervolgning”. Verder heeft het Europees Hof voor de Rechten

van de Mens zijn rechtspraak nadien meermaals bevestigd, onder meer in het arrest Mamatkulov en Askarov van 4 februari 2005. Volledigheidshalve kan erop worden gewezen dat het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 81/2008 van 27 mei 2008 hetzelfde standpunt inneemt en dat de vaste rechtspraak van de Raad van State in dezelfde zin is gevestigd.

Vermits artikel 6.1 van het EVRM niet van toepassing is op de asielprocedure, is de voorgestelde prejudiciële vraag niet relevant voor de oplossing van het geschil en moet zij niet worden gesteld.

Op grond van artikel 267 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen “over de uitlegging van de Verdragen” en “over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie”. Al valt het Belgische asielrecht binnen de werkingssfeer van het gemeenschapsrecht, de vraag over de verenigbaarheid van de Belgische asielprocedure met het gemeenschapsrecht valt buiten de voornoemde bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het enige middel is in die mate, voor zover ontvankelijk, ongegrond en de voorgestelde prejudiciële vraag dient niet te worden gesteld.

6.3. De ingeroepen schending van de artikelen 48, 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet en van het recht van verdediging is uitsluitend gesteund op de vermeende toepassing en schending van artikel 6.1 van het EVRM. Precies omdat artikel 6.1 van het EVRM te dezen niet van toepassing is, is het middel ook in die mate ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zesentwintig maart tweeduizend dertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
met bijstand van	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

André Beirlaen